

GÅVAN

Till slut är jag ensam och öppnar min sista present. Så många papperslager omsluter den att det allra först fick mig att tro att det bara var det som var gåvan, lager på lager av papper i olika färger. Men när jag till sist hittade den lilla silverdosan så uppenbarade sig något helt underbart och som en gåva från ovan: ett hängsmycke i emalj och på vilket det var målat ett gnistrande blått öga i miniatyr, nära nog i turkos och med en glans som om det vore av ädelsten och en pupill som fuktats lätt av en droppe dagg. Jag slöt den i min hand och ur det blåa i hennes ögon trädde drottningens hela ansikte fram, det ansikte hon hade inför mig...

Chantal Thomas
Les Adieux à la Reine
Seuil, Paris 2002
Översättning: Anders Ernkvist

Text: Päivi Ernkvist

Tack till Dana Pack AB o. Sepidar Hosseini

GUSTAVSBERGS KONSTHALL

PAROUSIA - figurinens nya kropp

5.6.2010-19.9.2010

Sari Liimatta
Byggstudio

Curator: Päivi Ernkvist
www.figurine-dialogue.com

1700-talet var figurinens oöverträffade glansperiod. Den knöt samman människorna genom att fungera som utsökt gåva, och ställdes fram på bordet för att ge liv åt det bildade samtalet. Dess roll var att behaga och förföra. Oftast gestaltade den en scen, likt en miniatyrteater, en bukolisk dikt, en idealiserad tavla, en menuett i porslin. Den kommunikativa, sociala dimensionen var figurinens hjärta och är lika aktuell idag då den uppträder på den samtida konstscenen.

Vår utställning *PAROUSIA - figurinens nya kropp* handlar om ett konstföremål, figurinen, som sedan länge förvandlats till en utsliten och uttjatad schablon. Väckt ur sin Törnrosasömn har den visat sig besitta en förbluffande kommunikativ förmåga då den nu uppstår i ett nytt sammanhang. I utställningen presenteras en mycket personlig och ytterst känslig gestaltning av samtidsfigurinen i Sari Liimattas små intima smyckeskulpturer där det överkliga och det verkliga möts. Utställningsformen vi valt är inte den vanliga där man lyfter fram konstverket/skulpturen och skapar ett stort fritt utrymme kring det för att ge plats åt dess utstrålning/aktionsradie. I stället bäddar vi in och omsluter Sari Liimattas verk i ett skal, en förpackning som fungerar som en transportsträcka med många förgreningar. Figurinens scen får en ny innebörd i de vitrinlådor och det Mundiskåp som utformats av de grafiska formgivarna Hanna Nilsson och Sofia Østerhus som utgör duon Byggstudio. I samarbete med curator Päivi Ernkvist skapar de här rum för reflektioner också kring sitt eget verksamhetsområde, visuell kommunikation.

SAMTAL MELLAN PÄIVI ERNKVIST OCH BYGGSTUDIO:

I den här utställningen med Sari Liimatta anknyter ni till en avlägsen kusin till figurinen, der Wunderkammer, som samlade kuriosa från hela världen. Ni kallar er nyskapelse för Mundiskåp. Varför?

Det refererar till den värld den rymmer – ett mikrokosmos. Det är samtidigt ett uttryck för Byggstudios tankesätt (värld) – vad vi som formgivare ser i vår omvärld/omgivning och är intresserade av att undersöka.

Berätta om processen och tankarna från Wunderkammer till Mundiskåp.

Kanske är det fascinationen för det ”märkliga”/förunderliga i ordet ”Wunder” som dessutom betyder ”under”. Det som förr ansågs förunderligt och hade förmaken av ett under har idag mist sin märklighet och exklusivitet. Det är istället föremålen i vår närmaste vardag som väcker frågor och som alla kan samla på. Vårt Mundiskåp är som ett arkivskåp, en systematisering och presentation av en kreativ process.

Ni har också funderat kring gåvans betydelse och roll. Berätta!

Gåvan är en del av figurinens identitet. Förpackningen är figurinens hem. Våra montrar berättar om detta; gåvans formspråk – uttrycket för glädje, omsorg, fjäsk, exklusivitet. Gåvan som minne, symbol, tack, respekt, kärleksförklaring, vänskapsband, muta. Gåvans dramaturgi; skydd, intäckning, öppning, lager att arbeta sig igenom, känslolager: överraskning, förväntan, nervositet, besvikelse, glädje, lättnad. Dramaturgin kan skapas genom etikett, rosett, sidenband, papper, lådor, papp, frigolit, cellofan, tejp etc. Montrarna är en tolkning och berättelse av dessa olika delar. Figurinen genomgick förr en resa – omsorgsfullt behandlad i alla steg. Från den enkla transportförpackningen till exklusivt gåvoskrin. Montrarna är hybrider som lyfter fram figurinen och gåvans anatomi. Gåvan är figurinens hus/hem/uppväxt.

.....

Hanna Nilsson, f. 1979. Bor och arbetar i Stockholm.

Visuell kommunikation, Danmarks Designskole, Köpenhamn.

Grafisk design och illustration, Konstfack, Stockholm.

Sofia Østerhus, f. 1979. Bor och arbetar i Oslo o. Stockholm.

Visuell kommunikation, Danmarks Designskole, Köpenhamn.

Visuell kommunikation, Kunsthøgskolen, Oslo.

www.byggstudio.com

SARI LIIMATTA

Sari Liimatta gör smyckeskulpturer. Arbetsmaterial är pärlor, stenar, kristaller, både äkta och oäkta bijouterier. Hon kombinerar dessa smyckematerial med vardagliga föremål som exempelvis en funnen leksak och sammanfogar de otaliga pärlorna med nålar. En ny kropp och nya mönster tar form. Sari bygger upp det hon kallar en skal-kropp, en berättelse som tar form som ett skal-skydd. Med dessa djurskulpturer, figuriner, smycken, amuletter bjuds vi in att delta i en både samtida och mycket ursprunglig scen.

Befinner sig då Sari Liimatta i en nutida smycke- och figurintradition? Givetvis, hennes formspråk och materialkombinationer är hyperdjärva men hennes emotionella språk är snarare i dialog med en uråldrig sago- och shamantradition där djuren är besjälade varelser med en enorm kommunikationskraft.

I vår industrialiserade kultur där djuren ofta reduceras till att vara råmaterial till färdiga produkter räddar Sari Liimattas ömsinta arbete djurens själ, deras identitet, integritet och varför inte även vår egen.

.....

Sari Liimatta, f. 1977.

Bor och arbetar i Lappeenranta, Finland.

Sten- o. smyckedesign, South Carelia Polytechnic, Lappeenranta.

Gerrit Rietveld Academie, Amsterdam.

www.sariliimatta.net